

תרבות מדעית וטכנולוגית לילדי הגן

אוניברסיטת תל אביב
בית הספר לחינוך

המרכז לחינוך
מדעי וטכנולוגי

מטה מל"מ
המרכז הישראלי
לחינוך מדעי וטכנולוגי
קיס עמנואל וזיסלס

מסוד החינוך
הפדגוגי והפדגוגיות
האגף להכנה ולפיתוח
הכניית לימודים

14 חלק א - תרבות הגן

- 16 "גן-גני": יום ראשון בבוקר
- 18 תרבות הגן
- 22 סיהם חילדים בגן-גני?
תפיסות תודמות
התפתחות לשונית
התפתחות חברתית
התפתחות מוטורית
דרכים שונות להכיר את העולם
- 29 חזרה אל "גן-גני"

32 חלק ב - התרבות שאנו חיים בה

- 34 המציאות התרבותית מחוץ לגן
- 36 היכן כל זה התחיל?
- 48 אפילו

50 חלק ג - התכנית "מבט לגן"

52	התכנית מדע וטכנולוגיה לגן - מהי?
56	העקרונות המובילים של התכנית
60	רעיונות תוכניים וערכיים המנחים את התכנית
66	מיומנויות, פתרון בעיות וקבלת החלטות
68	הנושאים המרכזיים
75	מבנה התכנית
76	סיסום התכנית "מבט לגן"
	פרקים במדריך
	פעילויות פתיחה
	כיווני הספך אפשריים לבחירת הגננת
	פעילויות מסכמות
	רקע מדעי וטכנולוגי
	סביבה מתוקשבת
	תיעוד והערכה
86	שילוב "מבט לגן" בתכנית השנתית
88	אתגרות
90	סקורות
92	נספח: חומרי למידה לזיל הרך בתחומי המדע והטכנולוגיה

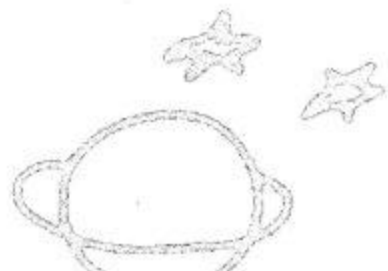
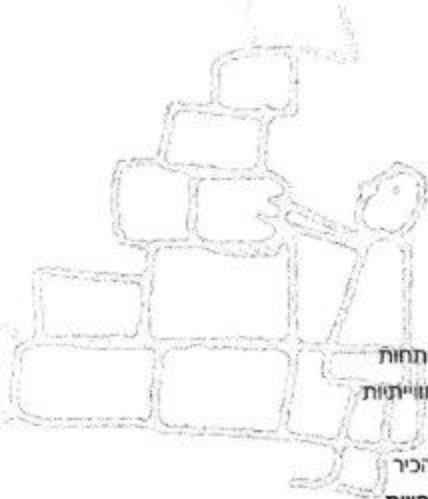

התכנית מדע וטכנולוגיה לגן - מהי?

בבואנו לתכנן ולפתח תכנית לימודים במדע וטכנולוגיה לגיל הרך, אנו פונים ומביטים אל שלוש תמונות עולם מרכזיות: התמונה האחת - ההווה התרבותית שאליה נולדים ילדים כיום, סביבה שבה המדע והטכנולוגיה מהווים חלק טבעי מחיי היומיום והקשר שלה אל התמונה השנייה - התמונה ההיסטורית של המהפכות וההתפתחויות המהירות בתחומי המדע והטכנולוגיה והשפעתם על האדם, על החברה ועל התרבות שאנו חיים בה היום. התמונה השלישית - מתארת את ההווה בן, את התרבות הייחודית לה.

השילוב בין תמונות עולם אלה מביא אותנו לפיתוח מסגרת רעיונית המבוססת על מספר הנחות יסוד:

1. המדע והטכנולוגיה מיושמים בחיי היומיום בהקשר אנושי וחברתי. המדע והטכנולוגיה הם תוצרי התבונה האנושית. הם משפיעים על החברה ועל התרבות שאנו חיים בה וגם מושפעים ממנה.
2. תכנית הגן במדע ובטכנולוגיה היא חלק בלתי נפרד מתכנית המסגרת לגני הילדים. הלמידה בן מתרחשת במערכת המתאפיינת ביחסי גומלין ענפיים ורבגוניים בין הילדים לבין עצמם ובינם לבין סביבתם. בסביבה זו אין גבולות בין הספרות, האמנות, המוסיקה, המדע והטכנולוגיה.
3. הוראה מותאמת להתפתחות הנה בסיס לתפיסה החינוכית של "מבט לגן". תפיסה זו רגישה לקצב ההתפתחות ולסגנונות הלמידה של ילדים שונים באוכלוסייה. היא מחייבת היכרות עם הילד והילדה על צורכיהם ההתפתחותיים המשתנים.
4. ההערכה כלפי הילמד והלומדת והערכת הילמד והלומדת מהווים נדבך מרכזי בתכנית הלימודים. מעקב, קשב מתמיד ורגיש, ליווי תומך הם אלה אשר מסייעים לנו לשים לב אל תובנות הילדים ולעקוב אחר השינויים החלים בהן. הם משמשים משוֹב למהות, לסגנון ולמידת המעורבות וההתערבות של הגננת תוך שמירה על איזונים עדינים בתהליכי המרחשים בן בהקשרים שונים.

5. החוויה היצירתית והרגשית היא חלק בלתי נפרד מתהליכי התפתחות התובנה (MIND) של הילדים. על בסיס המעצמות הרגשיות והחוויות מתנהלת ההבניה של ידע ומיומנויות חשיבה, עשייה והתנהגות.

6. עיסוק בנושאים בדרך המאפשרת לילדים בגיל הרך להיחשף ולהכיר סביבות למידה שונות וגם סביבות למידה המבוססות על התפתחויות מהירות בעולם המידע והתקשורת. סביבות אלה מזמנות אופני חשיפה למידע, ייצוג מידע ואפשרויות לפעול ולהתנסות בו בדרך משמעותית וחוויתית.

